नेपाल सरकार

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

सुराकी खर्च परिचालन कार्यविधि २०७२

प्रस्तावना

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को दफा ५ र सो ऐन अन्तर्गतका नियमावलीहरुले निषेध गरिएका कार्यहरु अन्तर्गत वन्यजन्तुको शिकार गर्न नपाइने व्यवस्था गरेको छ । सोही ऐनको दफा २५ मा वन्यजन्तुलाई घाईते वा मार्ने व्यक्तिको सुराक लगाई पक्राउ गराई दिने व्यक्तिलाई तोकिए बमोजिम पुरस्कार दिन सकिने व्यवस्था रहेको छ । सोही बमोजिम वन्यजन्तुको चोरी शिकार तथा अवैध व्यापारमा संलग्न व्यक्तिलाई पक्राउ गर्ने कार्यमा परिचालन गरिने सुराकीको व्यवस्थापन र नियमन गर्न आवश्यक भएकोले सुराकी सम्बन्धी खर्च परिचालन कार्यविधि-२०७२" लागू गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(क) यो कार्यविधिको नाम "सुराकी खर्च परिचालन कार्यविधि-२०७२" रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि तुरुन्त लागू हुनेछ ।

(ग) यो कार्यविधि वन्यजन्तु अपराधको सूचना आदान प्रदान गर्ने व्यक्ति वा निकायहरुको लागि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "ऐन" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ लाई जनाउँछ ।

(ख) "नियमावली" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ अन्तर्गतका नियमावलीहरुलाई जनाउँछ ।

(ग) "कार्यालय प्रमुख" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष र संरक्षण क्षेत्र कार्यालयको प्रमुख अधिकृत तथा जिल्ला वन अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष, जिल्ला वन कार्यालय तथा संरक्षण क्षेत्रको कार्यालयलाई जनाउँछ ।

(ङ) "संरक्षित क्षेत्र" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्ष, शिकार आरक्ष, संरक्षण क्षेत्र र मध्यवर्ती क्षेत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

(च) "मध्यवर्ती क्षेत्र" भन्नाले राष्ट्रिय निकुञ्ज र वन्यजन्तु आरक्ष वरिपरी ऐनको दफा ३क अनुसार घोषित क्षेत्रलाई जनाउँछ ।

(छ) "संरक्षक" भन्नाले संरक्षित क्षेत्रको संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकारबाट नियुक्त अधिकृतलाई जनाउँछ ।

(ज) "जिल्ला वन अधिकृत" भन्नाले जिल्ला वन कार्यालयको प्रमुखलाई जनाउँछ ।

(झ) "जिल्ला वन कार्यालयको क्षेत्र" भन्नाले सम्बन्धित जिल्लाको संरक्षित क्षेत्र बाहिरको जिल्ला वन कार्यालयको क्षेत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ञ) "वन्यजन्तु" भन्नाले घरपालुवा बाहेक जुनसुकै जातिको स्तनधारी जन्तु (म्यामल्स), पंक्षी (एभ्स), घस्रिने जन्तु (रेप्टायल्स), माछा (फिसीज), भ्यागुता जाति (एम्फिबियन्स) र कीरा फट्यांग्रा (इन्सेक्ट्स) लाई सम्झनु पर्छ र सो शब्दले फुल पार्ने जन्तुको फुलसमेतलाई जनाउँछ ।

(ट) "सूचना" भन्नाले कुनै व्यक्ति वा निकायले वन्यजन्तुको अपराध गरे गराएको वा त्यस्तो उद्योग गर्न सक्ने विषयमा लिखित, मौखिक, टेलिफोन वा विद्युतीय वा अन्य कुनै पनि माध्यमबाट प्राप्त हुने सूचना, उजुरी, जानकारी, टिपोटसमेतलाई बुझाउँछ ।

(ठ) "सुराकी" भन्नाले वन्यजन्तुको अपराध सम्बन्धी प्रमाण संकलन गर्न र त्यसको स्रोत पत्ता लगाउन खास जिम्मेवारी दिएर कार्यालयको कर्मचारी बाहेकबाट गोप्यरुपमा परिचालन गरिएको व्यक्ति वा निकाय सम्झनु पर्दछ ।

(ड) "सुराक" भन्नाले विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त सूचनालाई विश्लेषण गरी सत्यतथ्य यकीन गरिएको खबरलाई बुझाउँछ ।

(ढ) "चोरी शिकार प्रतिरोध इकाई (Anti Poaching Unit-APU)" भन्नाले संरक्षित क्षेत्रका कार्यालयहरुको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण शाखा वा कार्यालय प्रमुखले उक्त जिम्मेवारी दिएका कर्मचारीहरुलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ण) "समिति" भन्नाले सुराकी सम्बन्धी खर्च परिचालन कार्यविधि-२०७२ को दफा ४ को उपदफा ४.५ (क) बमोजिम गठित समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

(त) "आर्थिक सुविधा" भन्नाले वन्यजन्तुको चोरी शिकार नियन्त्रण गर्ने कार्यमा खर्च हुने सुराकीको पारिश्रमिक लगायतका कार्यविधिले तोकेका खर्चलाई सम्झनु पर्दछ ।

३. कार्यविधिको आवश्यकता :

(क) वन्यजन्तुको चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रण जस्तो चुनौती र जोखिमपूर्ण कार्यको व्यवस्थापनको लागि संरक्षित क्षेत्रहरुमा निर्माण गरिएको चोरी शिकार प्रतिरोध इकाईमार्फत स्थानीय तहदेखि केन्द्रीयस्तरसम्म निर्माण भएको सुराकी संजाललाई गोपनियता कायम गरी पारदर्शी रुपमा कार्यान्वयन गर्न ।

(ख) संगठितरुपमा हुने वन्यजन्तुको चोरी शिकार र तिनीहरुका अंगप्रत्यंगको अवैध व्यापार र ओसारपसार कार्यलाई नियन्त्रण गर्न त्यस्ता कार्यमा संलग्न व्यक्तिलाई पक्राउ गर्ने कार्यमा परिचालन भएका/गरिएका सुराकीहरुलाई उपलव्ध गराइने पारिश्रमिक वापतको आर्थिक सुविधा लगायत यस कार्यमा हुने अन्य खर्चहरुको व्यवस्थापन र नियमन गर्न ।

४. सुराकी व्यवस्थापन :

४.१ सुराकी परिचालन गर्ने क्षेत्र र अवस्था : देहायको स्थान र अवस्थामा सुराकी परिचालन गर्न सकिनेछ ।

(क) वन्यजन्तु चोरी शिकारी हुन सक्ने सम्भावित क्षेत्र, टोल एवं बस्ति ।
(ख) चोरी शिकारी लुकिछिपी बस्न सक्ने सम्भावित स्थान ।
(ग) वन्यजन्तुको चोरी शिकार वा आखेटोपहारको अवैध व्यापार हुन सक्ने सम्भावित बाटो, स्थान तथा निगरानी राख्नु पर्ने क्षेत्र ।
(घ) चोरी शिकार हुने खबर पाउनासाथ नियन्त्रण गर्न सकिने क्षेत्र ।
(ङ) स्थान विशेष, घटना विशेष र आवश्यकताको आधारमा ।

४.२ सुराकी छनौट गर्नु पूर्व ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु :
सुराकी छनौट गर्ने व्यक्तिले निम्न कुराहरुलाई विशेष ध्यान दिई स्वविवेक समेत प्रयोग गरी छनौट गर्न सक्नेछ ।
(क) संरक्षणप्रति चिन्तनशील भएर प्रजाति संरक्षणमा केही योगदान गरौं भन्ने भावनाले काम गर्न खोजेकोलाई छनौट गर्न सकिनेछ ।
(ख) आर्थिक लाभको लागि मात्र काम गर्न खोजेकोलाई छनौट गर्नु हुंदैन ।
(ग) निकुञ्ज/आरक्ष/जिल्ला वन कार्यालयका कर्मचारीको व्यक्तिगत सम्पर्कका आधारमा प्रभावित भएकोलाई छनौट गर्नु हुंदैन ।
(घ) सरकारी रणनीति सिक्न र सूचना चोरी गर्न आएकोलाई छनौट गर्नु हुंदैन ।
(ङ) कुनै व्यक्तिसँगको रिसइवीले बदला लिन वा अरुलाई फसाउने भावनाले आएकोलाई छनौट गर्नु हुंदैन ।
(च) तस्करहरुबाट प्रयोग भई दोहोरो भूमिका निर्वाह गर्न आएकोलाई छनौट गर्नु हुंदैन ।
(छ) निकुञ्ज/आरक्ष/संरक्षण क्षेत्र/जिल्ला वन कार्यालयसँगको सम्वन्ध देखाई अरुलाई हैकम देखाउन खोजेकोलाई छनौट गर्नु हुंदैन ।
(ज) अन्य कुनै कारण ।

४.३ सुराकीका लागि सम्भावित/योग्य हुन सक्ने व्यक्ति :

जोसुकै व्यक्ति पनि सम्भावित सुराकी हुन सक्दछन् । आफ्नो पेशा व्यवसायलाई निरन्तरता दिंदै गोप्य तरिकाबाट सूचना तथा सुराक संकलन गर्दा अझ प्रभावकारी हुने हुंदा सकभर सोही क्षेत्रमा पेशा व्यवसाय गरेर बसेको स्थानीय व्यक्तिलाई सुराकी छनौट गर्नु उपयुक्त मानिन्छ । वन्यजन्तुको चोरी शिकार नियन्त्रणको लागि निम्न व्यक्तिहरु सम्भावित वा योग्य सुराकी हुन सक्दछन् ।

(क) सर्वसाधारण, सामाजिक कार्यकर्ता, विभिन्न पेशामा संलग्न स्वदेशी तथा विदेशी व्यक्ति ।

(ख) सामुदायिक वनका वन हेरालु वा सदस्य ।

(ग) मध्यवर्ती क्षेत्र समूह र समितिका पदाधिकारीहरु ।

(घ) समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उपसमितिका युवाहरु ।

(ङ) स्थानीय व्यक्ति, भद्र भलादमीहरु तथा विद्यालयका शिक्षक कर्मचारीहरु ।

(च) स्थानीय व्यापारिक केन्द्रका व्यक्ति तथा चिया खाजा पसलमा काम गर्ने व्यक्तिहरु ।

(छ) फरार अभियुक्तका आफन्त वा छिमेकी ।

(ज) स्थानीय वासिन्दाहरु ।

४.४ सुराकी परिचालन तथा अनुगमन :

देहाय बमोजिम सुराकीको परिचालन तथा अनुगमन गरिनेछ ।

(क) कामको प्रकृति, गाम्भीर्यता र सुरक्षाको दृष्टिले सुराकीको पहिचान गोप्य राख्नु पर्दछ ।

(ख) प्रशासनिक कार्य संचालन तथा आर्थिक कारोवार, गोपनियता र खर्चको पारदर्शिता कार्यान्वयनको लागि तोकिएको समितिले प्रक्रिया निर्धारण गर्नु पर्दछ ।

(ग) सुराकीहरुको परिचय संकेत नम्बर वा कोड नम्बर कायम गरी अभिलेख राख्नु पर्दछ ।

(घ) विश्वसनियताको लागि सुराकीको वास्तविक विवरण र सम्भव भएसम्म फोटो, नागरिकता वा अन्य परिचय-पत्रसमेतको विवरण गोप्यरुपमा व्यक्तिगत फाईल बनाउनु पर्दछ ।

(ङ) गोपनियताको लागि व्यक्तिगत फाईल कर्यालय प्रमुख वा तोकिएको कर्मचारीले मात्र गोप्यरुपमा राख्नु पर्नेछ र सुराकीको व्यक्ति विवरण अनुसूची १ बमोजिम हुनेछ ।

(च) एकै ईलाकामा दुई वा सोभन्दा बढी सुराकी परिचालन गर्दा एक आपसमा पहिचान नहुने गरी परिचालन गर्न सकिनेछ ।

(ङ) गैह्र सरकारी संघ संस्थाले आंफै सुराकी परिचालन गर्नु हुंदैन ।

४.५ सुराकी परिचालन समिति :

व्यक्ति, स्थान र अवस्था अनुसार सुराकी परिचालन फरक फरक हुन्छ । कुनै एक निश्चित विधि र प्रक्रियाभित्र मात्र सीमित रहेर सुराकी परिचालन प्रभावकारी हुंदैन । सुराकीको गोपनियता र सुरक्षालाई ध्यानमा राखेर सुराकी परिचालन गर्न कार्यालयमा देहाय बमोजिमको एक समिति रहनेछ ।

(क) समिति :

संयोजक : कार्यालय प्रमुख

सदस्य : सहायक संरक्षण अधिकृत वा रेन्जर (APU प्रमुख)

सदस्य : रेन्जर (APU सदस्य) वा कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारी

जिल्ला वन कार्यालयको हकमा संयोजक - जिल्ला वन अधिकृत, सदस्य - सहायक वन अधिकृत/रेञ्जर (जिल्ला वन कार्यालय), सदस्य - सहायक बन अधिकृत/रेञ्जर (जिल्ला वन अधिकृतले तोकेको) हुन ।

(ख) सुराकी राख्ने, पारिश्रमिक वापतको आर्थिक सुविधा, परिचालन र बर्खास्ती लगायतका सो सम्बन्धी सबै कार्यहरु समितिले गर्नेछ ।

(ग) उल्लिखित खण्ड (क) मा उल्लिखित समितिले सुराकी राख्ने, परिचालन गर्ने तथा हटाउने विधि आफैं तय गर्नेछ ।

(घ) सुराकी परिचालन गर्दा निम्न बमोजिम उल्लेख भएका कुराहरुलाई ध्यान दिनु पर्नेछ :

(१) सुराकीलाई तोकिएको अधिकारीले मात्र परिचालन गर्ने र सूचना लिने गर्नु पर्दछ ।

(२) एउटा सुराकीलाई बढीमा २ जनाले गोप्यरुपमा परिचालन गर्नु पर्दछ ।

(३) सुराकीलाई तोकिएका अधिकारी बाहेक अरुसंग भेट्ने, सूचना दिनेजस्ता गतिविधि गर्न दिनु हुंदैन ।

(४) पक्राउ भएका व्यक्ति उपर उसको प्रतिक्रिया बुझ्ने र अनुसन्धानबाट आएको निचोडसंग तुलना गर्नु पर्दछ ।

(५) सुराकीलाई दिइएको कामको प्रकृति र निजहरुले दिने सूचनाको सत्यता र गुणस्तरको मूल्यांकन गर्नु पर्दछ । सोको अभिलेख निजको व्यक्तिगत फाईलमा समेत जनाउनु पर्दछ । सुराकीले गरेका कार्यहरुको अभिलेख अनुसूची २ बमोजिम हुनेछ ।

(६) काल्पनिक, गलत तथा अविश्वसनीय सूचना तथा सुराक दिने, भित्री योजना पत्ता लगाउने मनसाय देखाउने वा खोजेको बखत सम्पर्कमा तत्काल नआउने सुराकीलाई महत्वपूर्ण जिम्मेवारी दिनु हुंदैन र क्रमश: जिम्मेवारीबाट हटाउनु पर्दछ ।

४.६ सुराकीको किसिम

सुराकी परिचालन प्रयोजनको लागि देहाय बमोजिमका सुराकीहरु रहनेछन् :

(क) नियमित सुराकी : नियमितरुपमा मासिक आर्थिक सुविधा प्राप्त गर्ने गरी राखिएको । यस प्रकारका सुराकीको कार्य विवरण निम्न बमोजिम हुनेछ ।

(१) नियमित सुराकीले आफूलाई जिम्मेवारी तोकिएको क्षेत्रमा वन्यजन्तु अपराधसम्वन्धी कार्य भएको वा हुन सक्ने सम्भावित अवस्थाको बारेमा तोकिएको कर्मचारीमार्फत कार्यालयलाई समयमा नै सूचना उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) नियमित सुराकीले वन्यजन्तु अपराधमा संलग्न र शंकास्पद व्यक्तिहरुको निगरानी गरी सूचना उपलब्ध गराउनु पर्दछ ।

(ख) पटके सुराकी :

काम विशेषको लागि एकमुष्टरुपमा आर्थिक सुविधा पाउने वा नपाउने गरी राखिएको । यस प्रकारका सुराकीको कार्य विवरण निम्न बमोजिम हुनेछ ।

(१) कार्यालयले तोकेको विशेष जिम्मेवारी वहन गरी वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रणमा सहयोग गर्ने ।

(ग) स्वेच्छिक (स्वयंसेवक) सुराकी :
आर्थिक सुविधा नलिई स्वस्फूर्तरुपमा वन्यजन्तुको अपराधसंग सम्बन्धित सूचना उपलब्ध गराई सहयोग पु-याउने व्यक्तिले स्वेच्छिक (स्वयंसेवक) सुराकीको रुपमा काम गर्न सक्नेछन् ।

४.७ सुराकीले गर्न नहुने कार्य :
(क) व्यक्तिगत लाभ, प्रतिशोध वा रिसइवीले गलत सूचना उपलब्ध गराउने साथै सुराकी नरहेको अवस्थामा समेत आफूसंग भएको सूचना आफूले पहिला काम गरेको निकाय बाहेक अरुलाई दिनु हुंदैन ।

४.८ आर्थिक सुविधा (पारिश्रमिक) निर्धारण :
(क) दफा ४ को उपदफा (४.५) र (४.६) बमोजिम भर्ना भएका सुराकीको आर्थिक सुविधा चालु आर्थिक वर्षको लागि उपलब्ध बजेटको अधिनमा रही समितिले जिल्ला दररेटको मासिक सुराकी भत्तालाई समेत आधार मानी बढिमा श्रेणी विहीन कर्मचारीको मासिक तलव स्केल बराबरसम्म भूक्तानी गर्न सकिनेछ ।

(ख) पटके सुराकीबाट सूचना खरिद गर्दा सूचनाको गम्भिर्यता, महत्व, निजले खर्चेको समय, क्षेत्र आदिलाई आधार मानी समितिको निर्णयले बढिमा श्रेणी विहीन कर्मचारीको मासिक तलव स्केल बरावरसम्म उपलव्ध गराउन सकिनेछ । सम्भव भए सम्म पटके सुराकीको बिवरण पनि अनुसूची १ बमोजिम नै राखिनेछ ।

(ग) नियमित सुराकीलाई थप सुविधा वापतको रकम र पटके सुराकीलाई उल्लिखित रकम भन्दा बढी रकम उपलब्ध गराउनु पर्ने भएमा समितिको साथै निकुञ्ज/आरक्ष सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेनाको गण/गुल्मका प्रमुख र संरक्षणका साझेदार संघ संस्थाका प्रतिनिधि समेतको समन्वयमा निजको कामको प्रकृति, मेहनत, समयावधि, कामको सफलता आदिलाई आधार मानी निर्णयानुसार यथोचित रकम उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(घ) विशेष प्रकृतिको कार्यको लागि तोकिएको क्षेत्रभन्दा अन्यत्र जानु पर्दा यातायात, बास, खाजा, खाना र संचार लगायतका खर्च समितिबाट उपलब्ध गराइनेछ । सो कार्यको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

(ङ) उल्लिखित खण्ड (क), (ख), (ग) र (घ) बमोजिमको रकम बील भर्पाइबाट भूक्तानी गरिनेछ ।

५. सुराकीले सुराकी खर्च दावी गर्ने अवस्था :
सुराकीले देहायको अवस्थामा खर्च दावी गर्न सक्नेछ ।
(क) कुनै सुराकीले काम गरे वापत पाउनु पर्ने तोकिएको आर्थिक सुविधा भूक्तानी नपाएमा ।
(ख) भूक्तानी नपाउने सुराकीले कार्यालय प्रमुखसंग मात्र आफूले नपाएको आर्थिक सुविधाको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

६.विविध :
वन्यजन्तुको चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रण अर्न्तगतका देहायका खर्चहरु समितिको निर्णयानुसार भूक्तानी दिन सकिनेछ ।

(क) APU अपरेशनको लागि खटिने निकुञ्ज/आरक्ष/संरक्षण क्षेत्र/ जिल्ला वन कार्यालय र सुरक्षाकर्मी सहितको टोलीको वास्तविक खर्च वापत उपलव्ध बील भर्पाइ बमोजिम भूक्तानी गरिनेछ ।

(ख) यस कार्यमा खटिंदा घाइते भएमा, पक्राउ परेका मानिसहरुको स्वास्थ्य परीक्षण, थुनुवा बिरामी भएमा औषधि उपचार लगायतको खर्च बील भर्पाइ बमोजिम भूक्तानी गरिनेछ ।

(ग) यस कार्यमा प्रयोग गरिने सवारी साधनको ईन्धन, मर्मत र भाडामा लिनु पर्ने अवस्थामा खर्चको बील भर्पाइ बमोजिम भूक्तानी गरिनेछ ।

(घ) यस कार्यमा खटिने तोकिएका नियमित र विशेष जिम्मेवारी दिएका कर्मचारीको लागि संचार खर्च उपलव्ध गराइनेछ ।

(ङ) मुद्दा अनुसन्धानको क्रममा अनुसन्धान अधिकृतले गर्नु पर्ने कामहरुको लागि आफु र सो कार्यमा खटिएका अन्य कर्मचारीहरु खटाई काम गर्दा हुन आउने पटक पटकका खर्चहरु बील भर्पाइ बमोजिम भूक्तानी गरिनेछ ।

(च) वादी पक्षको साक्षी वकपत्र गर्ने क्रममा हुने खर्च सरकारी मुद्दासम्बन्धी नियमावली २०५५ को नियम १५ को उपनियम (३) बमोजिम उपलव्ध गराइनेछ ।

(छ) नियमित गस्ती बाहेक कार्यालयले लामो दूरीको गस्ती, स्वीपिङ्ग, क्याम्पिङ्ग वापतको बील बमोजिमको खर्च भूक्तानी गर्दा स्वीकृत लागत इष्टिमेट बमोजिम खर्च गरिनेछ । यस कार्यको प्रतिवेदन अनुसूची ३ बमोजिम हुनेछ ।

(ज) यस कार्यको लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा सामग्रीहरुको यकीन गरेर आवश्यकताको आधारमा खरीद गरिनेछ ।

(झ) वन्यजन्तुको अपराध नियन्त्रण गर्ने कार्यमा कार्यालय वा अनुसन्धान अधिकृतबाट सहयोग माग भएमा उक्त कार्यमा सहोग गर्नु प्रत्येक व्यक्ति, कार्यालय र संघ संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(ञ) यस कार्यविधि बमोजिमको सूचनाको हक सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३ को उपदफा (३) बमोजिम हुनेछ ।

(ट) उल्लिखित काम वाहेक वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा गरिएको र गर्नु पर्ने खर्च बील भर्पाइ बमोजिम भूक्तानी गरिनेछ ।

(ठ) ऐन विपरित भएको जुनसुकै अपराध नियन्त्रणको सिलसिलामा भएका खर्च भूक्तानी यसै बमोजिम गर्न सकिनेछ ।

(ड) यस कार्यविधिको प्रयोग वन विभाग अन्तरगतका कार्यालयहरुले समेत गर्न सक्नेछन् ।

अत्यन्त गोप्य

अनुसूची १

सुराकीको व्यक्तिगत विवरण फारम
नेपाल सरकार
वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग / वन विभाग
.............................कार्यालय

सुराकीको व्यक्तिगत विवरण

आ.व..........

फोटो

वास्तविक नाम :
ठेगाना :
परिचय पत्र/नागरिकता नं. (सम्भव भए) :
जन्म मिति :
सम्पर्क नं. :
संकेत/कोड नं. :
हुलिया :
कार्य क्षेत्र :
मासिक पारिश्रमिक रु. :
सुराकीको दस्तखत :

थप पुरस्कार रु. :
सुराकीको ल्याप्चे :

दायां	बांया

पेश गर्ने
दस्तखत :
नाम :
पद :

प्रमाणित गर्ने
दस्तखत :
नाम :
पद :

अनुसूची २

सुराकीले गरेको कामको अभिलेखीकरण तालिका

क.सं.	सुराकीको संकेत/कोड नं.	सूचना दिएको मिति	प्राप्त सूचनाको छोटकरी विवरण	सूचनाको सत्यता	भए/गरेको कारवाहीको छोटकरी विवरण	पक्राउ मानिस संख्या	बरामद सामग्रीको विवरण	कैफियत

अनुसूची ३

गस्ती/स्वीपिङ्ग/क्याम्पिङ्गको प्रतिवेदन

१. स्थान :

२. अवधि :

३. उद्देश्य :

४. टोली प्रमुखको नाम :

५. खटिएका कर्मचारी संख्या:

६. लागतखर्च :

७. यस कार्य गर्दा देखिएका वस्तुस्थिति र उपलब्धी (छोटो विवरण) :

८. यस कार्यको GPS सहितको नक्शा :

९. प्रयोग भएका साधन/उपकरणको विवरण :

१०. अन्य :